

တၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲလၢပုၤသ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်တဖၣ်ကသ့ၣ် လီၤပၣ်ဃုာ်အသးလၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်ကွၢ်အပူၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်ဒီးပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

ကွၢ်ဖိတဖၣ်လိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကမၤလိၤန့ၢ်တၢ်လၢအတၢ်မၤလိၤကစၢ်တဖၣ်အအိၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, တၢ်မၤလၢန့ၢ်လၢလဲၤဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ပၣ်လုၢ်ပၣ်ပုၤအီၤလၢတၢ်မၤလိၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးကွၢ်ဖိခဲလၢာ်အဂီၢ်, ဖဲအဝဲသ့ၣ်ကဃုာ်ထံၣ်န့ၢ်ကျဲလၢကန့ၢ်လီၤဝဲဆူဖျၢၣ်စိမိၤလိၤလီၤ, ပၣ်လီၤသးလၢကဟံးအါထီၣ်တၢ်သိၣ်လိမိၤဒီးဖဲအဟးထီၣ်လၢကွၢ်အခါ, မ့တမ့ၢ်ရဲၣ်ကျဲလၢကသးဃီၤအသးလိၤလီၤဆူတၢ်မၤလိၤအပူၤအခါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဘျးစဲန့ၢ်လီၤဟံးဃုာ်လၢတၢ်မၤအဘၢကဝီၤအံၤမၤစၢၤဝဲပုၤသးစၢ်တဖၣ်လၢကန့ၢ်ပၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးဒီးတၢ်လၢအမၤလိဝဲလၢကွၢ်, မၤလဲၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အနီၢ်တၢ်ဂၤအဘၢကဝီၤ, မၤအါထီၣ်အတၢ်သးဆၢမၤန့ၢ်တၢ်, ဒီးပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကလုာ်ကလုာ်ဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမ့ၢ်အကျဲလၢအိးထီၣ်သးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ပုၤသးစၢ်တဖၣ်လိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢ-

- ပၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢနန့ၢ်အီၤသ့
- ဒုးန့ၢ်ဖျါဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါဝဲတၢ်လၢကဘၣ်မၤတၢ်ဒဲလဲၣ်.
- မၤဂ့ၢ်ထီၣ်အတၢ်န့ၢ်လီၤအသး
- မၤဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢကသ့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်အသးလၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်ကွၢ်အပူၤပၣ်ဃုာ်ဝဲ-

- တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢဆၢကတီၢ်ခိဖး
- တၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးဖဲးမၤန့ၢ်တၢ်လဲၤခိဖျါလၢတၢ်မၤလိၤခိဖျါကွၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
- ကွၢ်လိမၤလိၤန့ၢ်တၢ်လၢတၢ်မၤလိၤ
- မုာ်သးကလိဖဲးမၤတၢ်
- လဲၤအိၣ်သကိးတၢ်မၤလိၤ
- မၤကွၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤဒီးဖဲးမၤလိၤအသးလၢတၢ်မၤလိၤလၢညီၣ်န့ၢ်တအိၣ်ဒီးအဘျးအလဲတဖၣ် (internships)
- တၢ်လိာ်ကွဲကရူၢ်တဖၣ်
- စးထီၣ်မၤမုာ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်မၤဒီး 'တၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်' တဖၣ်.

တၢ်လဲၤခီဖျိအံၤကမၤစၢၤဝဲတၢ်သ့ၣ်ညါဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအလိၣ်ဝဲဒ်သိးကမၤန့ၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးကဟံးဂၢၢ်ကျၢၤဝဲတၢ်မၤအဂီၢ်, ဒီးလဲၤထီၣ်လဲၤထီဝဲလၢတၢ်မၤလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤအပူၤ

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်ပၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်အလုၢ်အပူၤ, တၢ်သ့ၣ်ညါပၣ်ပနီၣ်ဒီးတၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢတၢ်ပၣ်လုၢ်ပၣ်ပူၤအီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ပၣ်သ့ၣ်ပၣ်သးတဖၣ်လၢတၢ်မၤလီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်မၤလီၢ်ကစၢ်တဖၣ်ပၣ်ဖျါဒိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်လိၣ်လၢပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အကါဒိၣ်လၢကသ့ၣ်လီၤဖံးမၤတၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ပၣ်ပနီၣ်အီၤလၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အိၣ်မံးရှၢၣ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ဝဲ-

- နီၢ်ကစၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်သ့မၤဃုာ်တၢ်ဒီး ပူၤအဂၤတဖၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်
- တၢ်ကရၢကရိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်တၢ်န့ၣ်န့ၢ်အီၤသ့ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤ
- တၢ်ဆိမိၣ်ဆိမးလၢအကဲဘျူးဒီးတၢ်ဃဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ်
- တၢ်ဆဲးကျိးဒီးတၢ်မၤဃုာ်သကိးတၢ်ဒီး ပူၤအဂၤတဖၣ်
- တၢ်သ့ဆီတလဲတၢ်အိၣ်သးဒီးတၢ်သ့တူၢ်ခိၣ်တၢ်
- လီၤကျိၤခိၣ်လံာ်လဲၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်